

BÉKÉSMEGYEI KÖZLÖNY

POLITIKAI és VEGYES TARTALMU LAP.

<p>Szerkesztőség: Apponyi-utca, 891/4. sz. (Zsilinszky-féle) ház, a kaputól balra 1. ajtó, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adtnak vissza.</p>	<p>Megjelen hetenként kétszer: vasárnap és esztőtörtök. ELŐFIZETÉSI DIJ: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 8 kr. Előfizetheti: helyben a kiadóhivatalban, vagy a kihordónál nyugtatványra, vidéken a postautján utalványon. Előfizetni bármikor lehet egyenként belől is. Hirdetéseket elfogad lapunk számára bármely jónévi fővárosi és külföldi hirdetési iroda.</p>	<p>Kiadóhivatal: Apponyi-utca, 891/4. sz. (Zsilinszky-féle) ház, kaputól balra 3. ajtó, a hova a hirdetések és az előfizetési pénzek küldendők. A hirdetési díjak készpénzzel helyben fizetendők „Nyitlér”-ben egy sor közlési díja 25 kr.</p>
---	---	---

Irodalmi mozgalmak.

A politikai izgalmas napiesemények, a mesterségesen felzaklatott párt-szenvedély féktelenségei, melyek a „hazafiság nevében” az utca közönségének csinált véleményét a nemzet alkotmányos törvényhozóinak meggyőződése fölé akarják emelni, annyira elfoglalják a közönség figyelmét, hogy minden egyéb mozgalom, legyen az akár az ipar, akár a művészet, akár a tudomány téren, ugyszólván észrevétlen marad.

Ezuttal csak két felekezeti, de országos irodalmi mozgalmat említünk fel, melyek más körülmények közt általános figyelemre és méltatásra tartathatnának számot, most pedig még a napi sajtó is csak futólagosan vesz rólok tudomást, — ezek: a s z t. I s t y á n t á r s u l a t, régi, kath. irod. társaság nagy jelentőségű közgyűlése, mely a napokban tartatott a fővárosban, a r. kath. clerus és a kath. világi celebritások nagy részvételével és érdeklődésével; továbbá a protestans irod. társaság alakuló gyűlése, mely ma tartatik szintén a protestans egyházi és világi nagyok színe-javának jelenléteben.

A véletlen úgy hozta magával, hogy ezen alapelveiben ellentétes, de vég-eredményeiben, tekintve a nemzeti kultúrára való hatásukat, mégis egyirányú két irod. társulat majdnem egy időben tartja gyűléseit. Mindkettő zajtalanul lép sorompóba, hogy a zárlajára írott elvek érdekében nemesen folytassa a meggyőződés harcát s e csendes s o r a k o z á s é l e s e l l e n t é t k é p e z a n a p i p o l i t i k a z a j á v a l, szenvedélyével, féktelenségeivel; ez zajjal, erőszakkal akarja az ellentéteket elnyomni, megfélemlíteni, ezek a meggyőző érvek, elvek hatalmával kívánják magoknak híveket szerezni.

Sokan ezt a felekezeti tömörülést

a nemzetre veszélyesnek tartják; azt hiszik, hogy a felekezeti érdekek szolgálatában levő tudomány több kárt, mint hasznot fog okozni; attól tartanak, hogy nemzetünk faji és politikai széttagozottságát csak fokozni fogja a felekezeti pártoskodás. Igaz, hogy nemzeti szempontból mi is jobban örülnénk, ha egyházi és világi előkelőségeink személyi és vagyoni sulyukat a már létező specialisan magyar nemzeti irodalmi, tudományos és művészeti intézeteink fejlesztésére vetnék latba, minő az Akadémia, Kisfaludi-, Petőfi-társaság, Képzőművészeti társulat, Történelmi, Természettudományi stb. társaságok, de miután a szellem, s különösen az egyházi hajlam szabadságát korlátozni nem is lehet, de nem is kívánatos, s miután a történelem is megmutatta, hogy az irodalom, ha felekezetek szolgálatában állott is, mint a XVI. és XVII. században, végeredményeiben mégis a nemzeti kultúra fejlődését, az eszmék tisztázását, az elvek szilárdulását mozdította elő, — csak örülni tudunk azon mozgalmak felett, melyek a hitélet élénkítésére, a valóságosság fejlesztésére s a mellett a felvilágosodás tejesztő erő törekusnek.

A felekezeti elvakultság századai-ban, midőn az erkölcsök is vadabbak, a szenvedélyek is magasabban lobogók voltak, mint ma, az irodalomban folytatott harc, nem volt soha oly féktelen, mint a milyen ma a politikai párt-szenvedély, azért nem csak nem félünk attól, hogy ez az irodalmi küzdelem vallásháborút fog felidézni hazánkban, hanem határozottan örvendünk, hogy közéletünk jelesei tért keresnek, a hol a magyar kultúrának szolgálatot tehetnek, miután szomorúan kell tapasztalniok, hogy a politikai életben ők a higgadt, tapasztalt, tehetség, képzettség, állás és rang által vezérszerepre hivatottak, mindin-

kább háttérbe szorulnak, s helyettök a nagyhangú lelki dresesség, a politikai jelszavak phrazisvitézeli akarják kezökbe keríteni a veztsést.

A hivatalos lap tegnapi száma a következő legfőbb kéziratokat hozta:

Kedves Fabiny! Midőn tekintve véte meggyengült egészségi állapotát, Önnek az igazságügyi minisiteri állásról való lemondását ezennel elfogadom, egyuttal hosszú közszolgálatá alatt, valamint minisiteri minőségében is kifejtett buzgó és sikeres tevékenységéért teljes elismerésemet fejezem ki; felhívom azonban, hogy az igazságügyi tárcá ügyeit más-nemű elhatározásomig egyelőre még ideiglenesen tovább vezesse. Kelt Budapestben, 1889. évi márcziushó 22. Ferencz József, s. k. Tisza Kálmán, s. k.

Kedves báró O r e z y! Minisiterelnököm előterjesztése folytán Önt saját kérelmére a belügyminisiterium ügyeinek ideiglenes vezetésével, ez alkalommal is tanusított hű és odaadó szolgálatkésztségének elismerése mellett, ezennel felmentem. Kelt Budapestben, 1889. évi márcziushó 22. Ferencz József, s. k., Tisza Kálmán, s. k.

Kedves B a r o s s! Minisiterelnököm előterjesztése folytán Önt a belügyminisiterium ügyeinek ideiglenes vezetésével ezennel megbízom. Kelt Budapestben, 1889. évi márcziushó 22. Ferencz József, s. k. Tisza Kálmán, s. k.

A regale-megváltásra vonatkozó előmunkálatok a pénzügyminisiterium kebelében a leg-nagyobb szorgalom kifejtése mellett és az őri-ási anyag tereszerű feldolgozásával már annyira előhaladtak, hogy az ápril végéig bejelentendő kárpótlási igények a lehető leggyorsabb lebonnyoltatásának nézhetnek elébe. Kerek 36000 azoknak a száma, kik regale-megváltási kárpótlásra igényt tarthatnak és a pénzügyminisiteriumban már teljesen elő vannak készítve minden egyes regale-tulajdonosnak eddigi adózása, valamint birtok- és különösen keresma-épületnek használt épület-tulajdona viszonyai folytán a kárpótlási összeg kiszámításának alapját képező kimutatások. Ezen adatok kétszer

átvizsgálva teljesen, össze vannak állítva és másolatban az egyes adófelügyelők rendelkezésére állanak, munkálataik keresztülvitelére.

SZEMLE.

A képviselőház márcziushó 20-án az elnök jelentést tett és felolvastatta R o h o n e z y Gedeon levelét, melyben maga kéri mentelmi jogának felfüggesztését. Ezután Irányi Dániel emelt szót és indítványt nyújtott be az iránt, hogy az egész ügy, egy e célra választandó bizottsághoz, vagy esetleg a mentelmi bizottsághoz utasítsassék. Tisza Kálmán minisiterelnök hozzájárult ahhoz, hogy az ügy a mentelmi bizottságnak adassék ki. A tárgyhöz még többen hozzászóltak, mi közben egyik-másik képviselő előadta, a mit a történelekből látott. Végül a ház egyhangulag a mentelmi bizottsághoz utasította az ügyet mielőbbi jelentéstétel végett. Öt perenyi szünet után következett a véderőjavaslat részletes tárgyalásának folytatása. Minthogy azonban az ülés előtt a ház folyosóján két képviselő közt támadt ügy alkalmából több képviselő szót üléstársát kérte, eskakis Tóth Ernő szolt a napirenden levő tárgyhöz, ellenzve a javaslatot. Utána Csátár Zsigmond a közlekedésügyi minisiterhez interpellációt intézett a soroksári Duna-ág elzárása tárgyában. Az interpellációra Baross minisiter nyomban kielégítő választ adott, melyet a ház tudomásul vett. Ezzel a nyit ülés véget ért s következett a zárt ülés. A múlt napok izgalmai után márcziushó 21-én esőndes ülés következett. A még fölírva volt szónokok legnagyobb része kitorúlta magát, úgy, hogy a vita a tárgyalás alatt levő 24. és 25. §§. fölött holnap valószínűleg véget ér és szombaton megtörténik a szavazás. Ma már esupán szélsőbaloldali szónokok szálltak síkra a javaslat ellen, de a szenvedélyek nagyobb hullámokat nem vertek. Felezőálltak: Gosztonyi Sándor, Majláthy Ádám, Csátár Zsigmond, Horváth Ádám, Szalay Imre és Madarász József. — Pénteken folytatott a véderőjavaslati vita, de az ülés legnagyobb részét az elfajult tüntetések alkalmával állítólag előfordult rendőri tulkapások fuszegetésével töltötték ki. Orbán Balázs, Kaas Ivor, Almássy Sándor oly fajta kikakadásai, hogy az elnök folytonos rendutasítását hívták ki magok ellen; utóból az elnök elvonta a szót. Midőn Győry Elek beszélt, közbe Hoitsy gyomai képviselő virtuskodott, azt mondván: „Csak engem támadjon meg egy rendőr, akkor a minisiterelnököt teszem felelőssé!” mi alatt kézmozdulattal fenyegette Tisza Kálmán minisiterelnököt, a miért az

TÁRCA.

Artatlanul!

A gyorsvonat berobogott az állomásra. Az utasok tömegében, kik az állomás peronján ide-oda siettek, Pagin Helena ott buszult bátyjától, Józseftől, ki Amerikába indult, hogy ott magának állást keressen. Helena bátyja, József, elvetemedett egy ember volt, erkölcsstelen, jellemcszegény; egyike azon iparlovagoknak, kiket úgy látszik mintha a természet is gaszágra teremtett volna. József anyja halála után, kit három nap előtt temettek el, nővérel egyedül maradt, vagyontalanul. Ő huszonöt, Helena pedig tizenkilenc éves volt. Rokonai mit sem akartak többé hallani felőle, menjen Amerikába, adták tanácsul neki. Mi Helenát illeti, ki szép és jól nevelt, csendes természetű volt, miatta nem aggdódtak a rokonok, mert mint okleveles nevelőnő Oroszországba állást kapott. Az elválás órájáig fivér és nővér pár nap óta egy nagynénjüknél tartózkodtak.

Helena egész odaadással viseltetett József iránt, nem akarva a válásig még hátralevő kevés percéből csak egyet is elveszteni.

Teljes szívvel szerette bátyját, kit csak néha látott a szülei házban s kiről oly rejtélyes dolgokat beszéltek, miket nem tudhatott meg, mert a hányszor arról beszéltek, ha ő megjelent, rögtön más tárgyra tértek át. Előtte mindent titkoltak bátyjáról, de ő egyes elejtett szavakból még is sejtette a valót. Az az általános ellenszenv, melylyel fivére iránt a rokonok viseltettek, nála ellenkező hatást tett, mert ő azt gondolta, hogy fivérét üldözik, és ezért nemcsak szeretettel viseltetett iránta, de irgalommal és szájalommal is.

József nővére irányában pedig olyanformán érzett, mint az oroszlan a kis eb iránt, melyet az állatszelidítő rekeszébe zárt. Nővére ártatlan gyengesége hatalmat gyakorolt durva erejére. Helena ellenállhatatlan hatása mindig lefégyverezte őt.

József már a kupcban ült és az ablakon kihajlott, hogy nővérel még pár szót váltson, de ez annyira el volt érzékenyülve, hogy ajkai bár mozogtak, de a zokogás elfojta szavait. Józsefnek hirtelen szokatlan gyengeség vett erőt; kilépett a kupéból és nővérel pár lépésre félrevetette a kocsiót, hol nem hallhatta senki a mit mondani akart. Pár rövid szó után egy összehajtott papirt nyomott nővére kezébe és ismét visszasietett kupéjába. Nem sokára ezután a vonat nagy robajjal elindult és kirobogott a pályaudvarból.

Helena, halálosan megijedve, erősen szorítá kezében a papirt és nem mozdult helyéről; rémületében nem vette észre, hogy József mellőle eltávozott, se azt, hogy a vonat elrobogott már. Egy ember káronkodása, ki egy podgyászszal megrakott taligát tolt, de valamiben megakadt, riasztotta fel kábultságából. Csak ekkor lettek világossak fivére iszonyatos szavai.

— Vedd ezt — mondá fivére neki. — Egy félóra előtt Gyula szobájában íróasztalán feküdt pénztárcája: kinyitottam. Egy ezer frankos bankjegy volt benne; az ördög kísértetbe vitt. Tedd e pénzt ma este ismét vissza a pénztárcába. Gyulanak nem volt még ideje, hogy a pénz hiányát észre-vegye.

Gyula nagynénjüki fia volt, tehát cousinjék. Igen gazdag földbirtokos volt és még csak harmincéves; annak a birtoknak is tulajdonosa, melynek kastélyában anyjával lakott.

József meglopta őt. Meglopta! A szegény leány úgy reszkedett, mint a nyárfale-

vél a viharban. Ez iszonyatos szó teljesen tudtára adta neki fivére multját; de ismét a testvéri szeretet ébredt föl benne és azzal vigasztalta magát, hogy tettét legalább megbánta. Borzadály fogta el őt a miatt, hogyan tegye fivére rosz tettét jóvá, a felelősség azonban, mely e miatt reá nehezedett, ismét erőt kölcsönzött neki. Itt gyorsan kellett cselekednie. Talán még ott feküdt a pénztárca az íróasztalon? Iparkodott, hogy a kastélyba visszaérjen. Gyöngéd érzelenből senki sem kísérte el a vonathoz a két testvért; Helena egyedül volt ott.

Helena sietett; nem tekintett se jobbra se balra, csak nehéz feladatára gondolt, melyet végrehajtania kell. Hogy Gyula szobájába juthasson, a könyvtárszobán kellett áthaladnia, melyben ritkán volt valaki. Átlépett ebbe, innen pedig Gyula szobájába. Eddig minden kívánsága szerint ment, de — a pénztárca már nem volt az íróasztalon!

Helena követte fivére utasításait, tudván, hogy a szekrény kulcsa hol áll, fölemelte a tentatort, elvette a kulcsot, kinyitotta a szekrényt és megtalálta a pénztárcát. Reszkette vette azt kezébe, fölnyitá, az íróasztalra tette, hogy az összehajtott bankjegyet betegeje. Mig így foglalatzkodott, hirtelen fölpillantott és a két ablak között lévő tükrökben olyasmint látott, mely szemét kárpóztatá; szíve majdnem megdermedt, midőn a félsötétségben egy fénylő pontot vett észre. Ez Gyula égő szivarja volt... Alakját a nagy távolság miatt nem vette észre. Látta őt Gyula, ki künnről jött?... Mit volt tennie?... A bankjegyét fölületesen a pénztárcába dugta, úgy hogy az egyik fele kilátszott, ledobta az íróasztalra és elrohant, borzasztó élelemtől üzve. Hála az égnek, fivére rosz tette ismét jóvá van téve.

Ha Gyula őt látta, mit feleljen kérdéseire vagy csak esetleges célzása iránt? Mivel

igazolja szobájábani jelenlétét? Érezte, hogy e kérdések megfontolására, időre van szüksége. Nagynénje a szalonban volt, mint minden nap ez időtájtban. Helena ő hozzá sietett, rosszulélet szinlelt és monda, hogy a vacsorához nem fog megjelenni, ezután pedig szobájába sietett. Izgatottsága fivére elutasítása folytán érhető volt; senki sem kérde, hogy miért nem jelent meg az este-lyhez.

Gyula mégis mindent látott! Mig Helena fivérét a vonathoz kísérte, Gyula egy lócán, melyet szomorufüz árnyékol, várta őt vissza, hogy majd azután ketten sétát tegyenek. Gyula szerette Helenát és hosszu vadjudás után elhatározta, hogy ezt megvallja neki.

Midőn Helenát meglátta, fölemelkedett helyéről. De ennek zavara meglepte őt, de még jobban a vigyázat és taktika, melyet követett. Észrevéve, hogy láthatatlanná szeretné magát tenni; Gyula sietett, hogy utolérje Helenát, de ez oly gyorsan haladt, hogy elérni nem bírta. Egy másik ajtón, mely szintén szobájába vezetett, konstátálta Gyula, hogy Helena szobájába lépett, de abból vissza nem tért. — Kivülről kíváncsian figyelte őt.

Gyula látott mindent, de az egészből nem értett semmit. Csodálkozva látta, hogyan keresgél Helena íróasztalán, hogy pénztárcáját felnyitotta. Félelmét és szokását is megfigyelte. Nem hitt szemének. Hogy e megmagyarázhatatlanság fölött magának meggyőződést szerezzen, gyertyát gyújtott. Pénztárcája az íróasztalon feküdt, abból pedig egy ezer frankos bankjegy félig kicsingött. Az kétségstelen volt; Helena a bankjegyet el akarta lopni és e tetteért meg lett zavárva, anélkül hogy végrehajthatta vagy annak nyomait elrejtette volna.

— Szegény leány! — gondola Gyula

elők erősen rendrehozta. A 25. §. el-
len végül Szendrey Gerzson, Illés Balint, Ab-
rány Emil és Reviczky Károly függetlenségi
képviselők szoltak.

Német angol szövetség Bismarck Her-
bert gróf Londonba utazott. A Borsenzeitung
értesülése szerint, Bismarck gr. azért utazott
Londonba, hogy a Németország és Anglia kö-
zvetlő névű fennforgó utolsó vitás kérdé-
sek is megoldassanak, az érdeklődősség sze-
mélyes megbeszélése után. Maga az a tény,
hogy már csak nézeteltérésekről van szó, me-
lyek személyes érintkezés után kiegyenlíthetők
a legjobb reményekre jogosít, a német-angol
szövetség létrejöttét illetőleg.

Crispi programja. Az olasz többség
febr. 26-ki értekezletén 122 képviselő vett részt
Crispi kijelentette, hogy a legutóbbi válság
pénzügyi nehézségekből származott, ennek kö-
vetkeztében a kormány el van határozva, hogy
a házaad revíziójának kivételével, semmiféle új
adót nem hoz javaslatba, hanem takaréko-
sodni fog. Kéri a kormány barátainak támo-
gatását és annyival is inkább számít arra,
mert a kormány bel-ér külpolitikája egyaránt
változatlan maradt. Végül kéri, hogy a kormány
négy jelöltjét válaszadjon a költségvetés
bizottságára. A választás holnapután lesz és
tanúság fog tenni a kamara hangulatáról.

A francia forradalmárok március 18-án
az 1871-iki commune-lázadás évfordulóját kü-
lönöző helyiségekben ünne elték meg Páris-
ban. Legnépesebb volt a nemzetközi szocialis-
ták gyűlése. A rendet azonban sehol sem za-
varlatott meg.

A porosz császári pár nyári utazásaira
s az orosz cár, az osztrák-magyar monarchia
uralkodója és az olasz király vizionlátogatá-
sai a vonatkozólag keringő hírekre nézve a
„Norddeutsche Allgemeine Zeitung” arról érte-
sít, hogy a császári pár a nyarat Friedrichsruh-
ban fogja tölteni s nevezett uralkodók látoga-
tásait a császár látogatásainak megfelelő sor-
rendben fogadja.

Szakvélemény az arad-mezőhegyesi élővízcsatorna ügyében.

A mezőhegyesi méntelepen föllátható na-
gyobbiszerű állami cukorgyárnak a kellő meny-
nyiségű vízzel elláthatása végett tervezett élő-
vízcsatornának, — melyet Békésmegye egyre-
szét is érintvén, mi is ismertettünk — kiépí-
tése ellen több érdekelt magánbirók és ar-
mentesítő társulat részéről aggályok merül-
tek föl, a kulturálmérnökség, a mely tudvalevőleg a
kérdéses csatorna kiépítésével van megbízva,
kérdést tett a szegedi kir. fölyammérnökségnél
hogy a csatorna kiépítése ellen tett kifogások
maenniben jogosultak.

Erre a kérdésre a szegedi fölyammérnö-
kség, illetve annak főnöke, Reek Iván, a követ-
kező véleményes jelentést, melyet a „Sz-
Hiradó”-ból szösz szerint átvesszünk, terjesztette föl
a kulturálmérnökséghez.

A tervbe vett csatornázási művelet, a mely-
nek közelebbi célja, a mezőhegyesi állami mé-
ntelepen föllátható cukorgyárat vízzel ellát-
ni s azonkívül majdan öntözési célokra is víz-
et szolgáltatni tervezett műszaki kifogás alá nem
esethet, helyes és észirányos módosítást ir-
el.

Eltekintve a most említett főcélaktól, me-
lyeknek szolgálni a kívánai szándékolt mezőhe-
gyesi élővízcsatorna hivatva van, kétségtelen.

Ez a szegényesség következménye, egy elve-
temedett fivér példája!

Mely sajnálatot érzett iránta, és a szer-
etet, melylyel iránta viseltetett s melyet
néki megvallani akart, tönkre volt téve.

Gyula nem akarta azt a kínos jelenetet
látni, hogyan pirul el előtte Helena, azért
anyjának még az nap este kijelenté, hogy
14 napra Párisba fog utazni, mert ez idő
alatt Helena is el fogja hagyni a kas-
télyt.

— Gyula, — mondá másnap nagynénje
Helenának, — kért engem, hogy nevében
adjam át sajnálatát a miatt, hogy pár napra
el kellett utaznia és így nem mondhat szem-
élyesen neked Istenhozzátot!

Helena gondolatban áldá Gyulát ezért;
alkalmasint észrevett valami gyanusát és el-
akarta kerülni azt, hogy előtte elpiruljon.
Kétségtelesen nagylelkű férfi.

Egész utazása alatt, még új otthonában
sem tudta Helena azon est izgatottságát
hosszu éveken át elfeledni; Gyula életére is
árnyékot vetett ezen esemény; most érezte
csak, hogy mily nagyon szerette ő azt a
lényt, most, midőn aljas tette által nem volt
e szerelmre érdemes. Helena, ha támadt is
az a gondolata, hogy esetleg fölvilágosítást
is ad és magát fivére e tettjétől tisztázza,
egy elfojtá azt rögtön; mindig oly sok roz-
szat beszéltek fivérééről, pedig méltatlanul
gondolá magában, hogy szinte jól esik egy
ujabb, megvetéstől, melyet jogosan megér-
demelt megóvni. Helena az emberi igazság
egy martyruma volt, ép úgy Gyula is, kinek
szívében oly szeretetett tett tönkre, melyet
feledni nem bírt.

József büns tette két emberi szív bol-
dagságát jutatta zátonyra. Elvetemedett em-
ber maradt Amerikában is, de legbünsőbb
tettéről, melylyel testvére boldogságát tette
tönkre, tudomása nem lett.

hogy annak lét-sítése által egy Arad sz. k.
város és környéke, mint a jelzett csatorna által
átcselendő vidék, hol eddig a vidéknek szabá-
lyozott lefolyási útjok nem volt, — mihez ké-
pest azok az év egyes szakáiban ott stagná-
lásra voltak utalva, — közegészségi
szempontból nagyot fog nyerni; de hasznára
lesz az ezenkívül a csatornamenti területeknek
a kártékony belvizek egy részét való-
mentesen eltávolítására tekintetében is, ameny-
nyiben azok elkészítendő csatornába bevezethet-
ők, annak vízemelési képessége arányban
elvezethetők lesznek.

A műleírásban kiköttek értelmében a lé-
tesítendő toronyozott zsilipek okszerű kezelhetése
által gondoskodva lesz, egyrészt arról, hogy a
főbb elvétel-től ezekre szükséges víztömeg
tényleg bevezethessék a csatornába, valamint
másrészt az iránt is lehet-éges lesz gondos-
kodni, kellő műszaki felügyelet gyakorlása mel-
lett és egy a lehulló csapadékonnyiság, mint
a csatornamenti gyűjtő területeken fölszapo-
ródó-belvizek tömegének és azok lefolyási mó-
dának tüz-tes figyelemmel tartásával, hogy
különböző mint a mennyit azokon kívül a
levezető csatorna elvezetésé képesítve lesz
be ne eresztessek.

Ha a Szarász-szabályozó társulat által ki-
vívni megkezdett alsó szárazéri nyílt csatorna
a mely Makó felett Apátfalva határába, a Szá-
razér közép régiójába eső vizeknek természetes
levezetésére tervezett létesítettni, elkészülne
azon időre, a mikorra a most szóbanforgó esat-
orna üzembe fog vétetni, az alsó szárazéri vi-
dék helyzete semmiképpen nem érintetnék ezen
leérkező vizek által, mivel az alsó szárazéri esat-
orna kiágazata alatt, a szárazéri főmederben
okvetlenül fog egy záromú létesítettni a vizek
megosztására, mivel innen kezdve fölfelé a bel-
vizet egy része a most jelzett apátfalvi mellék-
csatornán át lesznek a Marosba levezetendők
és így azokkal együtt az élővízi csatornán le-
érkező vizek is.

Az esetben azonban, ha a csatorna üzembe
bevétele megfogná előzni az apátfalvi csatorna
mellékág működésbe helyezhetőségének idejét,
kétségtelen, hogy ezen előreláthatólag rövid
időközre a szárazéri érdekeltség legalsóbb s a
belvízkalmitásoknak leginkább kitétt, szoktól
eddig is legtöbbet szenvedett öblözete, a mely
a földcsúki, makói, vá-árhelyi, szegedi és tá-
péi földek egy részét fogja magában, bizo-
nyos időközökben a jelenleginél még kedve-
zölenebb helyzetbe foghatóa jutni, az alább
jelzett övintézkedések figyelmen kívül való
hagyása esetében.

Mert ha b-r igaz az, hogy a föllátható
cukorgyár üzemelésének a műleírásban októ-
bertől februárhoz közepéig jelzett időtartama
legnagyobb részben azon időre esik, a mely-
ben az ugynevezett szárazér gazdasági esat-
ornán leérkező vizek tulajdonilag természetes
levezetésé után nyerhetnek az ottani zsilipe-
n át a Tisza folyó akkori rendszerinti kis víz
állása mellett levonulási utat, mihez képest, ha
ez a kontemplált időtartam is így történné-
nék, abból, hogy az élőcsatornán leérkező vi-
zek ez uton vezetettének le a Tiszába, ezen
első öblözetre semmi veszély sem háruhá;
azonban tényleg így áll a dolog, hogy ezen
időközben is szoktak a Tiszán kisebb árhul-
lámok levonulni, a melyek közt legnagyobb
az ősi esőzésekkel keletkező és csaknem éven
két-háromszor keletkező, a szegedi vízmerék nul-
pontjára vonatkoztatva +4—+5 méterig föl-
haladó október, esetleg november havi árhul-
lám, a mely enyhe időjárás mellett nem ritkán
december hó első felére is kiterjed.

Ily időközben, mivel a zsilipek már
+2 emteres vízállásnál lezárandók, mestersé-
ges uton, két szivattyú telepeknél működésbe
helyezésé által szoktak magán segíteni a kö-
rös-úszá-marosi ármentesítő-társulat ezen ér-
dekeltségi öblözete, hogy az őz folyamán
fölszaporodó vizek károsításaitól megóvja
magát.

Az sem szorul bővebb magyarázatra, hogy
ha a nevezett társulat oly géperővel rendel-
keznék a mely az élővízcsatornán leérkező
vizek kihányására is elégséges lenne, miután
nem látna benne az alulirt hivatal semmi ve-
szélyt a legelső érdekeltségi területre nézve,
ha az élőcsatornai vizek ide vezetettének és
átemelés után vezetettének ki az ártérből, a
mely esetben csupán a szivattyuzási több költ-
ségek méltányos participálása képezhetné a
megegyezés tárgyát.

De minthogy a társulat kétszivattyútelepe
a Tisza vízállásától függőleg összesen 1-2—1-8
köbméter kivevő másodpercenkénti vízhozási
képességet nyújt, a mely eredmény az ed-
digi tapasztalatok szerint sokkal kevesebbnek
bizonyult, mint a mely géperőt a szárazér ga-
sibá-porgányi s a holtó-kistiszi belvízrend-
szern lefolyási, másodpercenként nem ritkán
6—8 köbméter kivevő víztömeg elvezetése
igényelne: — ezen indokoknál fogva kötele-
ségének ismeri hangsúlyozni, hogy addig,
míg ez a gátfalvi csatorna kiágazási funkciója
nem vehető, az itt tárgyalt szárazéri élővíz-
csatorna üzemé a leg gondosabb felügyeletet
és skrupulózus gondosságot fogja igényelni
ezen legelső érdekeltség különben is nehéz
helyzetének méltányos figyelemben tartása ér-
dekében, a mely szerint a víz leeresztése a
Marosból az élővízcsatornába csak azon in-
pig lenne föltétlenül megengedhető, a míg a
Tisza külső vízállása a porgányi vízmerénél
—2 méter s vízálást meg nem haladja s a
mikor itt a zsilipek különben is lezáran-
dók és innen kezdve a magasabb külső víz-

állás tartama alatt élővíz további beeresztését
esakis föltétlenül, azon mérvben vélné alul-
irt hivatal megengedhető, a mely mérvet
az öblözeten természet kártékony vizeknek első-
sorban leendő áttemelésén túl a társulat szí-
vattyútelepeinek vízhozó képessége meg fogna
engedni.

Ezen megszorítás esetleg néhány heti
megszakítást fog okozni az élőcsatorna és vele
a cukorgyár üzemében, azon időre, míg a gé-
pek az öblözetre kártékony őzi csapadék vi-
zek kiszivattyuzását befejezendik, minok meg-
történetével a hidegebb időjárás beálta után
nem lesz szükséges a Tisza lepadásáig sem
késleltetni az üzembevétel megkezdését, mi-
vel onnan kezdve a gépek útján is lehetsé-
ges lesz az élőcsatornán beérkező vizek el-
távolításáról gondoskodni.

A m. kir. fölyammérnöki hivatal.

Reöck Iván.

Előfizetési felhívás.

Az új évnegyed közeledtével fel-
hívjuk lapunk t. olvasóit előfizetéseik
megújítására.

Lapunk előfizetési díja:

negyedévre apr.—jun. . . 1 frt 50 kr.
félévre apr.—szept. . . 3 frt — kr.
év végéig apr.—dec. . . 4 frt 50 kr.

Vidéki előfizetéseik postautalvány-
nyal a kiadóhivatalra címezve eszkö-
zölhetők; helybeli előfizetéseik a nyom-
dában, vagy a la. kihirdők útján.

A „Békésmegyei Közlöny”
kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

— **Meghívás.** A békésmegyei gazd. egy-
let igazgató választmánya március 24-én, d. e.
10 órakor B.-Csabán a kaszinó helyiségében
ülést tart, melyre az igazgató választmányi ta-
gok megjelenni kéretnek. Tárgysorozat: A ker-
tesztési szakosztály által — az építendő kertész-
lakra nézve — elfogadott, s az igazgató vá-
lasztmány elé jóváhagyás végett ajánlólag be-
terjesztett költségvetések felülbizálása. 2. A költ-
ségvetés elfogadása esetén az építkezés iránti
intézkedés. 3. A megyei földművelés iskola léte-
sítése érdekében a megyéhez intézendő indít-
vány szerkesztésére kiküldött bizottságnak je-
lentése. 4. A kiállítás ügye. 5. Folyó ügyek s
netáni indítványok.

— **Ministeri biztos.** A regálemegváltás
ügyében a belügyminiszter az „Utasítás” 53.
§-a értelmében ministeri biztosokat nevez ki.
E biztosok már kinevezettek. Így városunk
és megyénk, valamint Arad-, Krassó-Szörény-
-, Csanád-, Csongrád-, Temes- és Bácsbodrogh-
megyékre nézve Malcomes Jerom báró fel-
merési felügyelő nevezették ki ministeri biz-
tosul.

— **A csabai közbirtokosság képviselői**
f. hó 25-én d. e. 9 órakor közbirtokossági köz-
gyűlést tart, melynek tárgyai: Városi határo-
zat az egyezkedésre nézve. Alispáni rendelet
a kártalanítási ügyben. Kincstári föld eladá-
sának kérdése.

— **Értesítés.** A b.-csabai népközpötársu-
lat március 17-ikére hirdetett közgyűlése, mint-
hogy kevésszámú tag jelent meg s azért meg-
tartható nem volt, 1889. évi március hó 31-re
délután 3 órára halasztatott, a mikor is a
részvevők számára való tekintet nélkül fog a
küzöltött tárgy fölött, a polgári leányiskola épü-
letnek B.-Csaba városára való telekkönyvi át-
íratása dolgában határozatot hozni. B.-Csaba,
1889. március hó 17-én. Az elnökség.

— **A b.-csabai négyelet** f. hó 20-án tar-
tott választmányi gyűlésen az elnök bejelen-
tette, hogy az egyesület javára a folyó évben
következő adományok folytak be: mélt. gróf
Wenckheim Frigyesné (tagdíjban felül) 15 frt
mélt. gróf Wenckheim Károly 10 frt. mélt.
gróf Wenckheim Gézané 5 frt. mélt. br. Pró-
gróf Dezső 100 frt. mélt. gróf Almásy Kál-
mánné 20 frt. mélt. br. Wodianer Albertné
25 frt és a b.-csabai takarékpénztártól 20 frt
összesen 195 frt, mely kegyes adományokért
a választmány a nagylelkű adományozóknak
hálás köszönetet szavazott.

— **Japáni kitünőségek.** J a m a g a t h a u
Aritono gróf, tábornok, belügyminiszter, Hi-
kassa és Nakamura ezredesek. K a k s
törzsorvos és A r a k a n a ezászári törzsorvos
a messze Japánból Európai tanulmányutrá
indultak. Előzőr Bécset tekintik meg s a mo-
narchia nevezetesebb városait. A r a d r a á-
prilis havában várják az előkelő japáni vendé-
geket. Lehet, hogy utközben B.-Csabát is
megtekintik s tanulmányozni fogják e nagy-
kőség szervezetét.

— **Erdekes felolvasás.** A csabai kato-
natisztai kaszinóban Chyle Ferenc es. és
kir. számvevő kapitány, kit lapunk olvasói né-
hány érdekes tárcacikkéből mint jeles író
előnyösen ismerhetnek, nem rég felette nagy-
érdékű felolvasást tartott: „A párisi lapok-
ról és azok kulturális feladatairól,
tekintettel a francia nyelv egye-
temes használatára”, mely úgy vá-
lasztékos irányú, mint tartalmassága miatt a
folyóiratok osztalán tetszést megnyerte. A fel-
olvasó előző is a francia nyelv universalis

voltát, állását és jelentőségét emelék ki, továbbá
igen talpraesetten fejtegette a francia nemzeti
jellemet, igen élethűen karakterizálta a na-
gyobb francia párisi lapokat és azon nézeté-
nek adott kifejezést, hogy a francia lapok
azon előnyök iránt, melyet a francia nyelv oly
oly kolossalis elterjedése nékik nyújt
nem viseltetnek kellő érzékkel és azon ideális
hivatásnak, hogy a nyelvek többfé-
lesége által egymástól elválasz-
tott nemzetek közt az össze kötő
kapcsot képezze, egyáltalán nem
felel meg. Az előttünk levő értékes esszé
a francia irodalom, a párisi lapok, a francia
nemzeti jellem és minden párisi sajtóság tel-
jes ismerettségéről tesz tanúságot, mely nekünk
a párisi lapokról sok oly megfoghatatlant ma-
gyaráz meg. A szerző engedelmével a valóban
irodalmi színvonalon álló értékes közlését la-
punkban közölni fogjuk.

— **Husfogyasztó egyesület.** Szarvason Sa-
lacz Ferenc főszolgabíró értekezletet hívott
egybe f. hó 20-án a polgári kör helyiségébe,
hol a megjelentek, mintegy 24-en, egyhangu-
lag elhatározták, egy husfogyasztó egyesület al-
akítását s az alapszabályok kidolgozására egy
12 tagú bizottság alakítását, melynek elnö-
köl Salacz Ferenc, titkáruál Kutlik
Endre választották. Az egyesület első célja a ta-
goknak jó és olcsó húst adni; a nyeresékesedés
csak másodrendű dolog. Az alapszabályok egy
hétet belül ki fognak dolgoztatni s akkor ösz-
szehívható lesz az alakuló közgyűlés. Tagok
már eddig is oly nagy számmal jelentkeztek
a belépésre, hogy az egyesület 5 forin-
tos részvény befizetés mellett is megkezdhetni
reméli működését.

— **Az endrődi r. kath. egyháztanács** a
következő határozatot hozta: 1. A tanjai ta-
pító fizetését 45 firtal leemelte. 2. Gondnok-
pénztárnokot az 1888. évi párbér és iskolai
pénztár számadása alól — elismerés mellett —
felmentette. 3. A vizsgálatok a róm. kath. is-
kolákban április 1-én veszik kezdetüket. 4. Az
egyháztanács megvette két tanterem és tani-
tói lak számára özv. Kiszelyné házát és ter-
jedelmes portáját 1600 firt. s ez öszveget
kölesön kérte a politikai községtől.

— **Temetés.** F. hó 21-én temették el
Urszinyi Gusztáv nyugalmazott m. kir. pos-
tatistát B.-Csabán nagy részvét mellett; főtiszt.
dr. Szabórényi Gusztáv püspök mondott gyász-
beszédet a legszebb férfikorában elhunyt de-
rék tisztviselő, a szerető fiu, felheltlen jó
barát koporsója fölött. A b.-csabai férfidalkar
két bus dalát énekelt a temetésen.

— **Itt a tavasz.** Tavaszí verszetet nem
igen olvassunk ugyan még, de azért egész hi-
vatalosan itt a tavasz. A tavasz megjöttét az
igazmondó kalendáriumon kívül abból is meg-
tudhatjuk, hogy nem rózsában, de a sárban
járunk térdig. Az illetékes közegek erősen
buzgólkodnak ugyan, hogy a háztulajdonoso-
kat rászoktassák a járda-tisztításra, de e buz-
gólkodásnak csak a föltevén van eredménye.
A mellékutakak kistégebjeitön sárosak — no de
majd porok lesznek a nyáron!

— **Elhunyt Szarvason** özv. Sipos József-
né, született Klein Johanna asszony f. hó 19.
épte 73 ik évében.

— **A mezőberényi polgári kör** a nagy
nemzeti nap emlékére impozáns módon ünne-
pelt meg. Már reggel tarackdurrogások je-
leztek a szabadság ébredésén-k nagy napját.
— Este társasvasora volt, melynek fényét
nemcsak a résztvevők tekintélyes száma, de
azon lelkesedés is, melylyel a hazafias felkő-
szöntök mondattak s a Szózat és Hymnus ének-
lése nagyban emelte. S az általános derült
hangulatot csak fokozta azon kellemes megle-
petés, melyet a szintén ünnepi Casino kül-
dötségeknek megérkezése idézett elő. A jelen-
dötségekkel egyesülve részvevők a küldött-
váltak lelkes ovatókban részvevők a küldött-
váltak után szünni nem akaró éljenés között távo-
voznak. Keves idő múlva a Kör menesztett
át küldöttséget s ez viszont igen szívesen
meleg fogadtatásban részesült. Mondani sem
kell, hogy a k-délvies mulatság reggelig tar-
tott. — Sajnos, hogy a Kör elnöke egy a
mult évben, mint most, elmaradt a Polgári
Kör ezen hazafias ünnepélyéről.

— **Március 15-ike Csorvason** is meglelt
ünnepele mint nemzeti ünnep és pedig a
a 48-as kör tagjai 14-én, az intelligencia pe-
dig 15-én ülte meg. A társasvasorát mind-
két hely n hazafias toasztok fűszereztek.
— **Bereczk Sándor** békési ref. segédlel-
kész Szegedre kapott meghívást az ottani ref.
egyház szélesebb ügykörrel bíró segédlelkési
állomására.

— **A győrmegyei kiállítás** sorsolására
rendelt parasztöszobort megtekinthető Hav-
ran Pál asztalosnál ma és holnap.

— **A „löember”.** Csütörtökön nagy piros
talragaszok tudatták a csabai publicumnak, hogy
„6 jón! 6 mártír van! t. i. Markus János
kengyelűtő és sajátbeismerése szerint löember.
A produkció azonban maradt nagy szomorúságra
len idő miatt elmaradt nagy szomorúságra
piaczi közönségnek. Pénteken délután megsza-
kadtak a fellegök, ünnepi pompában ragyogott
a nap, mintha ő is látni akarta volna a löem-
bert. A löember meg is tartotta az előadást:
24-szer körüllátta a piaczeirt, nagy bámulá-
tára a nagy eszmás atyafiaknak, kik valódi
virtuozitással tudnak áldogálni s kik közül egy
csak arra volt kívánsi, hogy valjon hogy sza-
lad a löember, ha kergetik. A történeli hűség

Folytatás a mellékleten.

ve a kormány intézkedéseitől — nagy hivatása van a nőknek, kik úgy is, mint a háztartás vezetői, úgy is, mint a gyermekek nevelői érvenyt szerezhetnek a hazai iparpártolás ügyének. Előadást szerezhet az országos védőegylet ma nem alakíthatunk, de minden család alkotóhatna tűzhelye körül saját védőegylet a hazai ipar érdekében. Hirdetni, tanítani és gyakorolni kell ez elvet s ha ezt hölgyeink dívatba hozzák, nagy szolgáltatást tehetnek a hazai ipar fejlődése érdekében. Az ez irányban lelkes aposztrophálással végződött előadást a nagyszámú közönség tetszősen fogadta.

A dohányjövődék statiszticája. A bel-földi fogyasztásban eladott: barnót 170,143 frt értékben; pipadohányt 13,771,263 frt ért.; általános forgalmu külföldi havannaszivar 89,690 frt ért.; különlegességek: 2,453,324 frt, összesen 34,242,932 frt értékben. Ezzel szemben 1886-ban bel-földi eladás címén befolyt: barnót 188,038 frt, pipadohányt 12,087,425 frt, bel-földiek szivar és szivarka után 18,099,894 frt; általános forgalmu havannáért 81,731 frt, különlegességi gyártmányokból 2,132,092 frt összesen 32,589,894 frt. Az 1888. évi tehát 1:663,752 frttal mutatott ki kedvezőbb eredményt. — A múlt 1888. év január 1-én életbe lépett árfelemelés zavart idézett elő a gyártásban, mert némely fajokban rohamosan emelkedett a fogyasztás, másokban megapadt. Így p. o. 1888-ban több fogyott el a trabucco-szivarból 2,900,000 dbbal, portorico 4,900,000

darabbal, sport 4,800,000 darabbal, Jenidje 13,000,000 darabbal, Virginia (szivarka) 13,000,000 dbbal, magyar szivarka 24,000,000 darabbal. Kevesebb fogyott el: D. Cuba-szivar 8,000,000 dbbal, E. Cuba portorico 29,000,000 darabban és végre a H. vegyes külföldi szivarból 105,000,000 darabban, vagyis a fogyasztás 30 millióról 425 millióra apadt. Tehát a pipadohány és a szivarfogyasztás emelkedett, a szivaroké ellenben apadt. A folyó 1889-ik év januárius havában elért eredmény azonban azt bizonyítja, hogy a szivar fogyasztása is visszatér előbbi állapotára, sőt többre, mert január havában a szivarfogyasztás 257,107 frttal kedvezőbb eredményt mutat fel a múlt évéhez képest s így a kilátásba vett 3-3 milliónyi több bevételt igazolni fogja.

Hivatalosan jegyzett piaci árak.

B.-Csaba, március 23-án.

Buza elsőrendű	7-20.	másodrendű	6-80.
Árpa	5-2.	"	5-
Zab	5-10.	"	4-90.
Tengeri	5-	"	4-30.
Szalonna	53-	"	52-
Sertés	46-	"	44-

Szerkesztői üzenet.
V. N. B. Bánfalva. Kedves levele, melyben elismerését fejezi ki lapunk működése iránt, nagy örö-

münkre szolgált. Nagy Kópé különben, azon szent hitben, hogy nem kap ki érte — magán levelet ír.

Nyilatér.

(E rovatban közölték nem vonatkozik a szerkesztői felelősség.)

A tisztelt nagyközönséghez.

E napokban kaptam a b.-gyulai m. kir. illetékes kizsábsági hivataltól egy fizetési meghagyást ezen cím alatt: Rimler Pál által a földmívelési ministeriumhoz 1889. január 14-én a „dohánytermesztésről” írt szakmunkájának ajánlása iránt beadott kérvény bélyegtelenége miatt az illető — egyszeres 50 kr. helyett 2 rt, illetőleg 1 frt 50 krral megbírságotatik.

Kijelentve, hogy emlitett szakművecském megírására egyedül azon szándék vezérelt, hogy a dohánytermelőnek kezébe oly vezér-fonalat adjak, mely úgy a dohánytermelő gazdák, mint az állami kincstár érdekében, a mai kor gazdasági kívánalmainak meg fog felelni, — kijelentve, hogy a művecském egy alacsony árát szabtam (10 kr.) mely alig téríti meg a nyomtatás költségét, kijelentve továbbá, hogy művecskémről a gazd. szaklapok, köztük az állam által kiadott „Dohány-újság” elismerőleg nyilatkoznak, s hogy számos megrendelés érkeztek hozzám úgy privát gazdáktól, mint egy állami birtok igazgatójától, — s végre kijelentve azt, hogy én a földmívelési ministerhez semmiféle folyamodványt nem írtam, hanem

egy mutatóvány beküldése mellett csak annyit kértem a ministeriától, — tehát nem kérelmeztem, mert a társadalmi illem más kifejezést nem enged meg, — hogy ha a művecském megérdemli, megvesse az azt a gazdák s a kincstár érdekében az országban terjeszteni, illetőleg terjesztetni, — mindezen körülmények tekintetbe vétele mellett a t. közönségre bizom annak megírlését, vajjon oly ember, ki egész életét a gazdasági pályának szentelte, s ki számos éven át gyűjtött tapasztalatainak közlésével használni óhajt a köznek, megérdemli-e, hogy önzetlen munkálkodása az állam részéről büntetéssel jutalmaztassék?

B.-Csaba, 1889. március 21.

Rimler Pál.

Cognac.
Gróf KEGLEVICH ISTVÁN,
Promontor

a brüsszeli világkiállításon dísz oklevéllel — legmagasabb kitüntetéssel díjazva. — Ezen Cognac orvosi tekintélyek által legjobban ajánlott emésztési nehézségeknél, gyomor-, tüdő- és megbetegedéseknél, testgyengülésnél stb. Eredeti palackzoltásban mindenütt kapható. Közp. iroda: Budapest, Rudolf-rakpart 7. A szerkesztésért felelős: Dr. Bartóky József.

Pályázati hirdetés.

A Mezőberényi Takarékpénztár részvény-társaság könyvvezetői állomásra

mely 800 forinttal díjaztatik pályázat nyitatik. Az ezen állomás elnyerni óhajtok folyamodványokra a kellő képességet bizonyító okmányokkal ellátva, folyó hó 24-ig az igazgatósághoz nyujtsák be.

Mezőberény, 1889. március 15.

78—3.3

Az igazgatóság.

Pályázat. hirdetmény.

Békésvármegye b.-csabai járásba kebelezett Uj-Kigyós községében lemondás folytán megüresedett 800 forint készpénz, szabad lakás és irnok tartásért 235 frt javadalmazással ellátott község

jegyzői állás

betöltendő lévén, fölhivatnak mind azok, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy az 1871.

évi XVIII. t.-cz. 74—75, illetőleg 1883. évi I. t.-cz. 6-ik §§-ban megállapított képesítés beigazolására szolgáló okmányokkal felszerelt kérvényeiket f. évi április hó 14-ig bezárólag alólírott főszolgabírónál annál is inkább nyujtsák be, mert később érkezett folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

A választás f. évi április hó 18-án reggel 10 órakor Kigyóson, a község házában fog meg-csajtni.

SZTRAKA,
főszolgabíró.

Véletlenül!

Előre haladt időny és pénzszükség lelettségessége tette, hogy egy kendőgyár nagy és teljes készletéhez vétel útján jutottam; így tehát azon helyzetben vagyok, hogy minden hölgynek egy óriási nagyságu, vastag, meleg, elpusztíthatlan kendőt esodálhatos olcsó áron

1 frt 80 kr-ért

szállíthatok. Ezen legdivinosabb kendők jó gyapothólválók, szürke színűek (háromféle): világos, közep és sötét szürke) finom ruhtal, sötét bordúrral, 175 cmtr. hosszú és 175 cmtr. szélesek. Ezek a legnagyobb kendők Siessen mindenki a megrendeléssel meg a készlet tart. mert ily kedvező alkalom nem fog többé előfordulni. Szétküldés készpénz vagy utánvét mellett.

000

szer nagyitva látható minden tárgy az ujonnan feltalált

csoda zseb mikroszkop

által, azért ez minden kereskedőnél, tanítónál, tanulóknál, nemkülömben minden háztartásban az ételek és italok megvizsgálásánál nélkülözhetetlen. Minden darabhoz meglegy próba tárgy van adva, revidálóknak pedig egy nagyító üveg, mely az olvasásnál igen előszer. — Szétküldés készpénz vagy utánvét mellett. Minden darab

1 frt 50 kr.

EGY UNIKUM

az ujonnan feltalált világ óra, finom rondo körben foglaltva, ébresztő és signál készülékek, készlettel, két bronzirózott súlytal és patent számmal, mely éjjel minden világítás nélkül mint a hold fénylik. Ez a nélkülözhetetlen óra csak 2 frt 75 kr-ba kerül. Az óra külön egy arra készült ládába csomagoltatik, utánvét vagy pedig az ország előleges beküldése mellett a világ bármely részébe szétküldetik

EXPORTHAUS (D. Kleckner)
88 1.80 Wien, I. Postgasse 20.

Máriacelli gyomoresőppek

hatású hatású szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.

Főhatalmatlan étvágyhiány, gyomor-nyögés, rosa illatú leleket, feltűnés, savanyú felhődes, kolika, gyomorhurut, gyomorfájdalom, homok- és daraképződés, túlságos nyálképződés, sárgaság, undor és hányás, fordás ha a gyomortól eredő gyomorfájdalom, székzavar, a gyomornak ételekkel és italokkal való túlterhelése, giliszták, lepke- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy üveges ára használati utasításával együtt 10 kr., kettős palack 20 kr. Központi szétküldés Brady Károly gyógyszerész által, Kremsierben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszerertárban.

Óvást! A valódi máriacelli gyomoresőppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódi az jelölés minden üvegnek piros, a fenti védjeggyel ellátott borítékba kell göngyölvé lennie és a minden üveghez mellékelt használati utasításon meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott, sőt

Valódi minőségben kapható B.-Csabán: Varságh Béla gyógyszerész úrnál, Aradon: Földes Kelemen, Kias István, Schäffer és Angos Emil gyógyszerész úrnál. Bánfalván: Apró Andras gyógyszerész úrnál. N.-Váradon: Ember Emanuel, Moinár Lajos Nyíri György, Bleijer Károly, Heringh Sándor gyógyszerész úrnál és a „Mégváltóhoz” címzett gyógyszerertárban Orosházán; Palóczy Lajos gyógyszerész úrnál. Sarkadon: Trianovics Ároston gyógyszerész úrnál. M.-Turon: Csippé Bertalan gyógyszerész úrnál. B.-Gyulán: Winkler Lajos gyógyszerész úrnál. Szarvason: Medveczky József, Baris Emil gyógyszerész úrnál.

10—51.52

„AZ ANKER”

ÉLET- ÉS JÁRADÉK-BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Vezérképviselőség: BUDAPESTEN, Deáktér 6. sz. saját ház, „ANKERUDVAR.”

A társaság minden az ember életbiztosítására vonatkozó üzlettel foglalkozik, u. m. a) túlélési és háziasítási biztosítások; b) haláleseti biztosítások; c) járadék biztosítások. Nyereményrészt fizetve a) haláleseti biztosítások után az évi díj 25%-át; b) a túlélési és kiházasítási biztosítások után átlag a biztosított tőkének 30%-át, s így minden biztosított 1000 forint után tényleg 1300 frt fizettetett.

Részvény tő e s biztosítói alap 1887. december hó 31-én . . . . . frt 34,513,072.95
Az utolsó fizlet jelent s szer nt a biztosítói állomány 1887. dec. hó 31. volt . . . . . 163,330,602.42 tőke és . . . . . 48,966.44 járad.

A társaság létezőse ta haláleseti és kiházasítási biztosítókért 1887. december hó 31-g kifizetett . . . . . frt 58,929,495.40

Díjkönyvecskékkel és felvilágosítással szolgál a vezérképviselőség Budapesten, vagy a helyi ügynök. Utazó ügynökök biztos s jutalék mellett felvételnek; ebbeli ajánlatok a vezérképviselőséghez Budapestre intézendők 49—3.6

Gyors és biztos segítség gyomorhajok s azok következményei ellen.

Az egészség lentartására az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb és leghatékonyabb szer a mrr is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalszam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalszam a legjobb s leggyógyhatásos gyógyfűvekből a leg gondosabban van készítve s különöse minden emésztési bajok gyomorfájdalom, étvágyhiány, savanyú felhődes, vértelenség, aranyeres bajok stb. ellen teljesen hathatósan bizonyul. Ily kitűnő hatású következtében ezen életbalszam egy bebizonyult, megbízható háziasított lett a népek. **Ha egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésére állnak.**

Óvást! Hamisítások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az eredeti utasítás szerint készített „Dr. ROSA-féle életbalszam” minden üvegeskője két burkba van csomagolva, melynek hossz-halain „Dr. ROSA életbalszam a „fekete sashoz”-hoz címzett gyógyszerertárból, FRAGNER B. Prága 205—III” német, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, széles fedelein az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalszama valódián kapható csak készítő

FRAGNER B.

főraktárban, gyógyszerertár „a fekete sashoz” Prágában 205—III, és BUDAPESTEN Török József ur gyógyszerésznél, Király-ute 12 sz. Budai Emil ur városi gyógyszerertárban a város-ház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszerertárban van raktár ezen életbalszamból.

Ugyanott kapható:

„prágai általános hazi-kenőcs”

több ezer hálynyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindelefő gyuladások, sebek és genyedségek ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emő gyuladásaiban, a tej tepsedésénél s az emő megkeményedésénél szuleskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömfájdalomnál, az ugynevezett körömfájdalomnál, elkenyenyedésnél, felpufladásoknál, mirigydagasztatoknál, zsírdaganatoknál, érzékelen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkenyenyedést, felpufladást a legrovidebb idő alatt eltávolít; s ahol már genyedség mutatkozik, ott a daganatot legrovidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja kieri és kigyógyítja.

Kapható 25 és 35 krajcáros szelencékben.

Ó v á s! Miután a prágai általános házikenőcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam készitve, s csak akkor valódi, ha a sarga ércszelence, melybe töltetik vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és két kartonba, — melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van, HALLÁSI BALZSAM a legbizonyultabb, számtalan próbatét által elismert szer a nehézhallás kigyógyítására s az égészen elvesztett hallási tehetőség visszanyerésére. Egy üveg ára 1 frt.

Apécsi országos kiállításon arany éremmel kitüntetve.

KVASZ MIHÁLY

kovácsmester

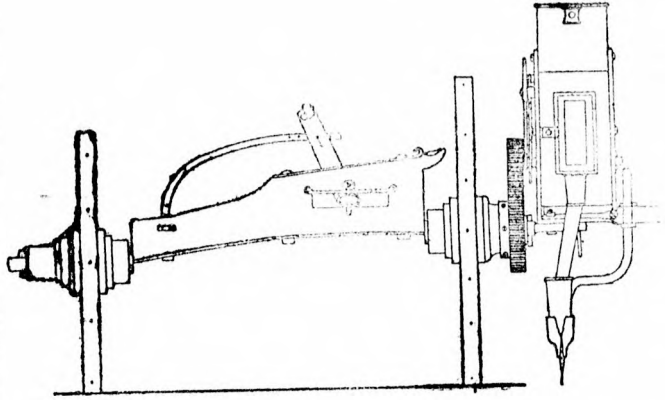
B.-CSABÁN, TELEGRÁF-UTCZA 423-ik SZ.

A pécsi országos kiállításon arany éremmel kitüntetve.

Ajánlja a n. érd. gazdálkodó közönségnek az általa feltalált és készített, s több kiállításon kitüntetett

kukoricza vető-szekrényeket, javított hengeres kukoricza-morzsolókat,

továbbá töltőgető és kapáló ekéket olesó áron.

Árjegyzék készségesen küldetik.

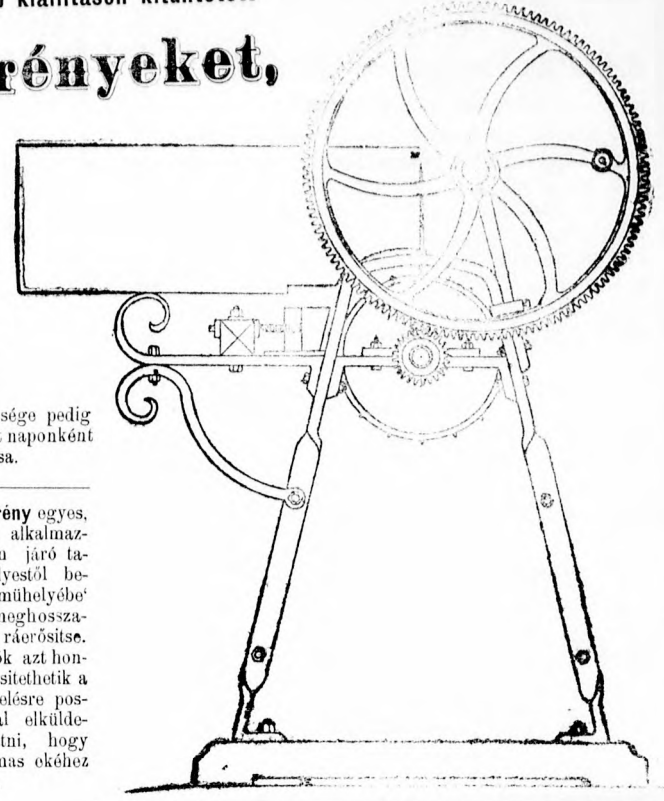
Számos megbízásért esedezik és bővebb felvilágosítással szolgál tisztelettel.

KVASZ MIHÁLY,

kovácsmester.

A hengeres kukoricza-morzsoló egészen kovácsolt vasból való, mely egyszerűségénél fogva, jóval felülmúlja az öntött vasból készült orsós morzsolókat, miután alkatrésze törésnek nincs kitéve, igen könnyű a kezelése; munkaképessége pedig 4 ember kezelése mellett napenként 50—60 m.-máza.

A kukoricza vetőszekrény egyes, kettős és hármas ekéhez alkalmazható; csak a barázdában járó talpiga kerekét kell tengelyestől be- küldeni alólított kovácsműhelyébe, hogy a tengely végét meghosszabbítsa és a vetőszekrényt ráerősítse. Utasítás folytán távolíthatók az hon- levő kovács által is ráerősíthetik a vetőszekrényt. Megrendelésre postán vagy vasúton azonnal elküldetik, csak azt kell tudatni, hogy egyes, kettős vagy hármas ekéhez mely vetőszekrényt.

Tenyészbika eladás.

A békési uradalomhoz tartozó Földvár nevű pusztán, vasuti állomás Békés-Földvár folyó évi

ápril hó 3-án d. e. 10 órakor
4 drb 3 és 11 drb 2 éves
tisztá

magyarfajú tenyészbika

fog nyilvános árverés útján eladani.
Békésen, 1889. márczius 14. 77 23

Emperl Ernő,
urad. tisztartó.

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkávét eltávolítja és kiegészít meggyógyítja; a szájbizót azonnal megszünteti naponta használatnál
cs. és kir. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi

Dr. POPP világszerte híres Anatherin szájvizet
kétyszer oly nagy palackokban mint eddig.

- Dr. POPP fogpasztaja
- Dr. POPP Auatherin fogpasztaja
- Dr. POPP fogpora
- Dr. POPP növényzappana
- Dr. POPP NAPRAFORGÓ
- Dr. POPP VENUS

Ár: Anatherin-szájvizet 50 kr., 1 forint és 1 fnt 40 kr.
Anatherin fogpasztaja tégelyben 1 fnt 22 kr. Aromatikus fogpasztaja 35 kr. Fogpor dobozban 63 kr. Növényzappan 30 kr. Naprafor-
gó 40 kr. Venus-zappan 50 kr.
szereket kaphatók: B.-Csabán: VARSÁGH BÉLA, BADICS ELEK, SÜDY ISTVÁN gyógyszerészeknél; PODHRADSKY KÁROLY, GÄRTNER ADOLF és SILBERSTEIN IGNÁC kereskedésében.

Elismerések.
Hogy dr. Popp J. G. cs. kir. udvari fogorvos Anatherin-szájvizet házámmal mindenkor a legnagyobb sikerrel ön használva, ezennel igazolom.
Ez-zék.
Malijevac Péter, alispán.
T. ur! Én már több év óta használom az n. méltán híres Anatherin-szájvizet a legjobb sikerrel, hanem az annyira utánoztatik, hogy egyenem ön- höz fordulok, hogy postautánvétellel nekem 4 üveg Anatherin-szájvizet és 2 skatulya fogport küldeni.
Dr. Michnetz Lajos, járásorvos Szendrőn.
Van szerencsém értesíteni, hogy Anatherin-száj- vizet a leg-obb fog. és szájbizójul a legjobb siker- rel alkalmazom és állandó használatra ajánlom.
Nagy-Mik os. Dr. Fetter J.
278—284

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nador-utca 7. sz.

"Pesti Hírlap"

Ma a legkedveltebb és legelterjedtebb lap!

Összetevészek kiküldése végett azonban cs. kis PESTI Hírlap hird. cím gyantán!

12 éves múlttal a Pesti Hírlap megölelt. Tíz év alatt vitta ki, hogy a legelterjedtebb magyar lap lett. Ha leg- elterjedtebb, úgy önkényű érthetőleg a legkedveltebb is. S mint lett az? Erre méltán büszke lehet. Mert becsületesen és lankadatlanul lobogatta, soha sen- usza a divatos áramlatok, azt a zászlót melyet tíz év előtt kitérített: a szabadelvűség zászlóját. Pedig a legutóbbi tíz év alatt is sokszor rossz útra jött erre a zászlóra. S ha ma — nyugodt olvasó- táborral a háta mögött — diadalmasan tekinthet vissza a Pesti Hírlap a tologó alatt kivívott sikerére: mel- lán ölti el megelégedés a multra, bizalom a jövőre nézve.

Szabadelvűség, függetlenség! Ez volt s ez lesz jelszava és irányja jövőre is a Pesti Hírlapnak.

Függetlenség minden irányban! Ebben rejlik a lap ereje, melynek fogva minden kötelező tekintetek nélkül megmondhatja az igazat mindenkinek: a kormánynak és az tá- mogató többségnek ép úgy, mint az ellenzéknek. Sohasem hízol-e a közönség hullámzó szeszélyének sem; sohasem a közönség után, de mindig előtte járva annak szeszélyének sem; sohasem, ezt az irányt vallják maguknak azok a különböző pártállású kitérítő cikkeit írják.

A politikától eltekintve, a Pesti Hírlap tárcáit is leg-alo- rendű szépirodalmi erők szobalátják. U. v. hogy ma nincs lap, mely tárcaközlemények tekintetében vetélkedhetne a Pesti Hírlappal.

De nem veld-el-elek — közelismerés szerint — a tartalom bővítése, változatosága és élénksége dolgában sem. Anyai zóra- koztató közlekedést, tréfas karcokat, pikantériát, s a mell-tt annyi lassú- nos ismeretterjesztő cikket ma kétségbevonhatatlanul egy más lap sem hoz.

A tárcái tudósításokra oly gondot fordít, hogy ma már a hírovtat (hazai hírek) nagyobb részét is sűrűnyűk képezik, mert a Pesti Hírlapnak már az expressz-levelel sem jön elég gyorsan. A külföldi nevezetesebb politikai és nem politikai eseményekről pedig az összes európai fővárosokból saját megbízott tudósítói küldenek — költészet nem kimélve — mindig leghűségesebb kimért sűrűnyűket. Specialitást képeznek még a Pesti Hírlapnak a minélküli által oly szívesen olvasott szerkesztői íretek rovata: (naponta több, mint az összes naplószerkesztőség és olvasó közönség között fennálló szűkebb családi viszonyról tesz élénk tanúságot).

S hátr a legújabb kiállításán napon (a hétfői kivétel) két teljes ívet — 16 oldal — föl- vő állapothoz ad az olvasó kezébe, külön kedvezményűl betétként még egy zeneműlelőzetet is kapnak a lap előfizetői, teljesítmény, minőt ma egyetlen európai lap sem nyújt közönségének. Előfizetés — legújabb kiállításán napon (a hétfői kivétel) — a hó hármasly napjától kezdve eszközölhető s az előfizetési pontok a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Budapest, nádor-utca 7. sz.) küldendők.

Levelező lapon nyilvántított óhara a Pesti Hírlap egy hétig ingyen és bérmentve kapható mutatványul.

Egész évre 14 fnt, fél évre 7 fnt, negyedévre 3 fnt 50 kr., egy hóra 1 fnt 20 kr

Szives tudomásul.

Van szerencsém a n. érd. közönség becses tudomására hozni, hogy

FÉNYKÉPÉSZETI MÜTERMÉMET

rövid időre

B.-Csabán, Vasut-utca Löffler Mór ur házában megnyitottam,

hol mindenféle fényképészeti felvételeket **név jegy nagyságtól életnagyságig** finom kivitelben teljesítek.

A n. érd. közönséget számos megbízásért kérve, biztosítom arról, hogy a fényképek **finom kivitelben** élethűek lesznek, és hogy e téren a legjobbat nyújtsam.

A felvételek, **borult időben is**, naponta **dél előtt 9 órától este 6 óráig** eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

KOSSAK J.,
fényképész Temesvárról.

87-22

12 kiállításon az első díjjal kitüntetve.

ELADOK

2 és 4 éves legfinomabb fajta csemege

8-1 **SZŐLLŐ-VESSZŐK**

Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal.

Teván Adolf

bizományi irodájában

B.-Csabán, főút 2024 sz. saját házában

57. (3) megrendelhetők:

VILLANYOS

CSENGETYŰK, TELEFONOK, betörés elleni VESZJELZŐK, gőzjelző készülékek, gőzgépek rögtön megállítására, **VESZJELZŐK** a kazánok vizmutatóin alkalmazva, órák és másod (Secundár) órák, **VILLÁMHARITÓK,** világítási felszerelvények és dynamo-gépek, valamint egyéb iskolai és orvosi eszközök szolgálatára **VILLANYGÉPEK** és **TELEPEK** berendezése és javítása jótállás mellett; továbbá

tűz és betörésmentes pénzszerkevények, mezőgazdasági gépek, malomberendezések, telczikkék, gépkendő olajok, géprészek, ezési és malom és gyárberendezések

JULIUS HOCK és TÁRSAI GÉPGYÁR szabadalmazott és léőrő és óráként **csupán 1 kgr. kőszén**et fogyasztó gépeivel, szivattyúk kézi és erő erőhajtásra, fürdőberendezések, arnyékszékbe tételek, nedves falak szárítása, aszfalttörzások, facement és kátrántetőzések stb.

Előnyös fizetési feltételek mellett.

Brassói bánya és kohó részvény-egylet petrosényi bányagazgatóságától.

Szoba és kazánfűtéshez **legalkalmasabb és legolcsóbb** szénterményeink nagybani eladását, Békés és a szomszédos megyékre nézve kizárólag csakis

TEVAN és REISZ

b.-csabai főügynökeinkre bízuk.
Lakás: Főút 2024 szám.

Felkérjük ennél fogva a t. szénfogyasztó közönséget, miszerint **rondelményelt ezen általunk megbízott céghez** intézni sziveskedjék.

Tisztelettel:

A Brassói bánya és kohó részvény-egylet petrosényi bányagazgatósága.

VIDOVSKY KÁROLY

csemege-szőlő gyűjteményéből B.-Csabán,
mely az 1885-ik évi országos általános kiállításon Budapesten nagy éremmel lett kitüntetve,
a következő fajokból, mint a melyek

kivitelre, nagybantermelésre alkalmasak. bármily mennyiségű vessző kapható. 79-2.3

Névvel jelzett **sima vesszőnek száza 4 frt, ezre 30 frt.**

Korai fajok:	Passa tutti, Madlein Angewine, Madlein Royal, Atlasz, Margit zöld.	Fehér csemege fajok:	Precocoe de Saumar blank hativa, de Corail, Hamburg, kék, Quadrat, Alexand fehér, Lunel	Fehér csemege fajok:	Chassellas blank, " spanyol, " d'or, " német, " Viebe t, " Bar sur Aube. Calabriai és Ranka bela.	Piros csemege fajok:	Chassellas rouge, " " Royal, " " német Fontaineblau, Uljade, Rouge Asse Lot, Bakator és angersi vörös.
---------------------	--	-----------------------------	---	-----------------------------	---	-----------------------------	--

A LEGJOBB CZIGARETTAPAPIR.

Nem fires reklám, hanem a tudomány legelőkelőbb személyiségei által bebizonyult tény, hogy a

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES“

zigarettapapír **BRAUNSTEIN FRÈRES** gyárából (Páris 65 Boulevard Exelmans) a legkönnyebb és legkitűnőbb

A kereskedelemben előforduló különféle jobb cigarettapapírok előkelő tudósok által összehasonlító vegyelemzésnek alávetettek, úgy Dr. Pohl, a bécsi vegytani egyetem tanára, Dr. Liebermann tanár a budapesti állami vegytani állomás főnöke, újabb időben Dr. Soyka higiéniai tanár által a prágai német egyetemen és mindezen összehasonlító vegyelemzésnek mindenkor azon eredményt adták, hogy a **BRAUNSTEIN FRÈRES** cég cigarettapapírosa a legfinomabb és legjobb.

Valódi csak azon papír, melynek etiquette mellett rajzhoz hasonló és **BRAUNSTEIN FRÈRES** cégét viseli. Ezen cég cigarettapapírjánál minden csomag annyi lapot tartalmaz, a mennyi az etiquettjén feljegyezve van.

A gyár

BRAUNSTEIN FRÈRES
cég alatt Bécsben, I ker. Schottenring 25 sz. alatt raktárt tart cigarettapapírjai és cigarettahüvelyei elárulására.
288-9.25

Szives tudomásul!

Van szerencsém a n. érd. közönség becses tudomására hozni, hogy tizletemben (felső végén) naponta friss

fiatal marhahus (kneip),
kilója 28 kr., ugyszintén

gyenge (szopós) bornyuhus
kilója 40 kr. kapható.

Tisztelettel
Welsz Ede.

Kettős ekék.

Alulírott ajánlja a t. gazdaközönségnek számos kis és nagy birtokos által kipróbált

kitünő kettős ekéit,

melyek úgy szoliditásuknál, mint könnyűségüknél s olcsóságuknál fogva nagy kedveltségnek örvendenek. Kaphatók Szarvason alólírottánál, vagy

Csabán Zsiros Andrásnál,
hol az ekék bármikor megtekinthetők.
Megkeresések nevére ezimzendők.

Hitz János,
67-4.4 kovácsmester, kettős ekékészítő Szarvason.

ROSENBAUM JÓZSEF és FIA

sírkő-raktára Békés-Csabán, Vasut-utca Fábry-féle bazár.
Fiókk-raktár B.-Gyulán.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a legelső és legnagyobb gyárakkal közvetlen összeköttetéseinknél fogva azon helyzetben vagyunk, hogy bármely ilyenmü fővárosi tizlettel versenyezve,

legjobb minőségű, tiszta és hibátlan

márvány, gránit és Syenit kövekből

SIREMLÉKEKET

minden nagyságban, a legújabb és legszebb alakokban, nagy választékban folyton készletben tartunk, és azokat a legolcsóbb áron számítjuk.

Sírkő feliratokat szabályos, mély metszéssel valódi aranyozással, ugyszintén mindennemű

építkezési kőfaragó munkákat
márvány vagy terméskövekből; valamint vasrácszatokat a legjutányosabb árákért készítünk. — Mintákat és árjegyzéket bérmentve küldünk.